

ČEŠKA

Praga

PRESTOLNICA ČEŠKE JE ENO NAJPOMEMBNEJŠIH SPOMENIŠKO ZAVAROVANIH OBMOČIJ V SREDNJI EVROPI. OD LETA 1992 JE ZGODOVINSKO MESTNO JEDRO UVRŠČENO NA SEZNAM UNESCOVE SVETOVNE KULTURNE IN NARAVNE DEDIŠČINE.

Praga je čudovito mesto za vse romantike, saj skoraj na vsakem vogalu najdemo sledi razgibane mestne zgodovine. Pohajkovanje skozi stari del mesta, mimo Smodniškega stolpa, stare mestne hiše in drugih razkošnih baročnih zgradb, čez Karlov most in navzgor do Hradčanov je prav posebno doživetje.

Praški grad na Hradčanih so verjetno zgradili pod prvim knezom Pšemislom okoli leta 870. Postal je središče njihovega vladanja. Vratislav I., prvi češki kralj, je leta 1085 preselil svojo rezidenco s tega gradu na

Višegrad, verjetno zaradi prepiranja za oblast s svojim bratom škofom Jaromirom. Praški grad pa je še naprej ostal sedež praških škofov. V notranjosti tega kompleksa stoji znamenita stolnica sv. Vida. In ne nazadnje, v Pragi izdelujejo eno najboljših piv znamke Pils na svetu.

Mesto se širi. V zavetju obeh gradov so se na obeh straneh Vltave razvijala naselja nemških in judovskih trgovcev, pa tudi domačih rokodelcev. Praga, največja od teh naselbin, je leta 1234 dobila od kralja Vencla I. mestne pravice, kar jo je povzdignilo v rezidenčno mesto. V naslednjih letih je sledila ustanovitev naselbin Malá Strana in Hradčany in njihova naselitev. 14. stoletje je Pragi

DEJSTVA

*Ime v domačem jeziku (češko): Praha

*Število prebivalcev Prage: ok. 1,18 milijona

*Znamenitosti: staro mesto,

Muzej Antonina Dvořáka,

Muzej Bedřicha Smetane,

Lapidarij, Lobkovička palača,

Narodni muzej,

Narodno gledališče,

Črno gledališče, Državna opera,

Državno gledališče,

Vila Bertramka, Wenzlov trg

Pri vходу v stari del mesta stoji svetovno znana mestna hiša (zgrajena 1338). V ozadju zaključuje trg Tinska cerkev.

prineslo blaginjo. Leta 1348 so ustanovili prvo srednjeevropsko univerzo – Karlovo univerzo (imenovano po cesarju Karlu V.) in začeli graditi novo mesto.

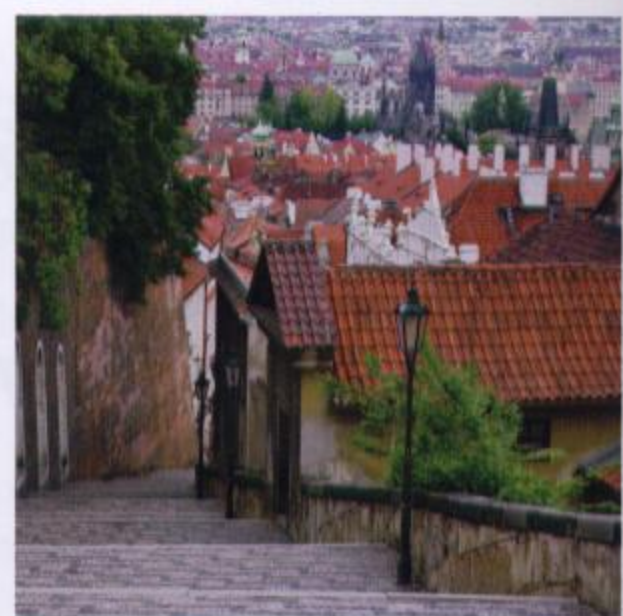
Dve veliki verski vojni – husitska vojna (1419–1437) in tridesetletna vojna (1618–1648) – sta pustili velike brazgotine. In obakrat je bila Praga prizorišče metanja skozi okno (1618).

Obakrat so katoliške oblastnike in dostojanstvenike zmetali skozi okno, enkrat husiti, drugič protestanti. Majhna razlika pa je med tema metanjema vendarle bila. Leta 1419 je vržene – padli niso zelo globoko – spodaj pričakala razjarjena množica in jih linčala. Njihovi kolegi

200 let pozneje so sicer padli globlje, vendar so imeli več sreče. Prileteli so na kup gnoja. Obema metanjema skozi okno pa sta sledili dolgotrajni in uničujoči vojni, v katerih je izgubilo življenje na tisoče ljudi – Praga pa je zaradi tega izgubila svoj izjemni položaj v srednji Evropi.

Praška pomlad. Leta 1945 je Praga postala prestolnica Češkoslovaške socialistične republike. Pod socialističnim vodstvom pa je zašla v globoko gospodarsko in družbeno krizo. Birokratsko-centralistični planski sistem Sovjetske zveze je pripeljal do dramatične stagnacije gospodarstva.

Do leta 1967 se je kritika javnosti krepila in postajala vse radikalnejša. Znotrajpartijske napetosti in boj za oblast znotraj Komunistične partije, boj za vodenje, za odmik od smeri, začrtane iz Moskve, so 21. avgusta 1968 pripeljali do tega, da so enote držav Varšavskega pakta vkorakale v Prago. Do dokončnega preloma z Moskvo je prišlo leta 1989 (Žametna revolucija), 1. januarja 1993 pa je Praga postala prestolnica samostojne Republike Češke.

Zgoraj: Slikovite ulice ob Hradčanih vabijo na pohajkovanje.

Levo: Ko se znoči, dobijo mostovi čez Vltavo v Pragi romantičen in filigranski videz.